

การพัฒนากิจกรรมคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลมหาสาร อำเภอมหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาระดับความรู้ของผู้นำชุมชนก่อนและหลังการเข้าร่วมกระบวนการศึกษา เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของผู้นำชุมชนก่อนและหลังการเข้าร่วมกระบวนการศึกษา และเพื่อการพัฒนากิจกรรมคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยของผู้นำชุมชน เทศบาลตำบลมหาสาร อำเภอมหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ ผู้นำชุมชนจากภาคต่าง ๆ ในเทศบาลตำบลมหาสารจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสังเกตการณ์ กระบวนการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้ คือ ระยะแรกเตรียมการศึกษาเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ร่วมกับการสำรวจพื้นที่ ระยะที่สอง เข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมด้วยเทคนิค การระดมความคิดและแผนผังความคิด ระยะที่สาม นำเสนอแผนกิจกรรมคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation method) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการสร้างข้อมูลสรุปแบบอุปนัย ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความรู้ของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนและหลังเข้าร่วมกระบวนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ระดับทัศนคติของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนและหลังเข้าร่วมกระบวนการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หลังจากกระบวนการศึกษาเสร็จสิ้นลงผู้นำชุมชนได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย คือ ธนาคารขยะและกองทุนรับซื้อขยะ และได้นำเสนอผลกิจกรรมดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาสามปี (2551-2553) ของเทศบาลตำบลมหาสารในโครงการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกประเภทขยะก่อนทิ้งเรียบร้อยแล้ว ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้ ภาครัฐและภาคประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของท้องถิ่นร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

The objectives of the research were to: study knowledge levels of the community leaders before and after participating this study, investigate the attitude levels of the community leaders both before and after this research, and develop the rubbish activity/project of the community leaders. Specified random sampling was performed to acquire 30 community leaders at Maharaj sub-district municipality. The instruments were an examination form, an in-depth interview form and an observation form. The study procedure was divided in 3 phases; namely preparing for collecting the data from documents and interviews together with field survey, participation of activities by brain storming technique and mindmapping, and presenting the plan for rubbish classifying activities/project to the sectors involved for the better implementation. Statistical analysis for quantitative data was employed using percentage, mean and standard deviation. The content analysis was performed using triangulation method, and data conclusion was employed using induction. Hypothesis test was done by t-test.

The results are indicated as follows:

1. The community leaders' levels of knowledge about garbage classification before and after participation in the project were different at the statistically significant level of .05.
2. The community leaders' levels of attitude about garbage classification before and after participation in the project were not different at the statistically significant level of .05.
3. After the procedure of this study, the community leaders had assigned the garbage classification activities and project; namely garbage bank and garbage purchasing fund. Then, they presented the activities/project to the three year development plan (2008-2010) of the Maharaj Sub-district Municipality Office. The results of this research has presented some suggestions to both the government sectors and the communities for the participation in solving the problems happened from garbage and rubbish so that the guidelines for solving the problems were agreed with high efficiency in problem solution.